

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

LEADER 2014-2020 Νομού Ηρακλείου – Αναπτυξιακή Ηρακλείου, Υπομέτρο 19.2

Σκοπός

Βασικός στόχος του Υπομέτρου **19.2 του LEADER 2014-2020**, είναι ιδιωτικού χαρακτήρα παρεμβάσεις, οι οποίες έχουν επιχειρηματικό χαρακτήρα και συμβάλουν στην ανάπτυξη του δευτερογενή και τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας.

Οι δράσεις εφαρμόζονται σε όλη την περιοχή παρέμβασης του τοπικού προγράμματος, εκτός της ΒΙΠΕ Ηρακλείου στην Τ.Κ. Καλλιθέας, Δήμου Ηρακλείου.

Συνολικός προϋπολογισμός δημόσιας δαπάνης **€4,052 εκ.**

Δικαιούχοι

Ακολουθεί συνοπτική περιγραφή των υποδράσεων του Υπομέτρου 19.2

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
19.2.2.2: Ενίσχυση επενδύσεων στην μεταποίηση, εμπορία και / ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα ΜΗ ΓΕΩΡΓΙΚΟ προϊόν Δημόσια Δαπάνη: €750.000	Με την παρούσα υποδράση ενισχύεται η ίδρυση, ο εκσυγχρονισμός, η επέκταση και η μετεγκατάσταση, μονάδων παραγωγής, αποθήκευσης και εμπορίας, οι οποίες δραστηριοποιούνται στην μεταποίηση προϊόντων του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης και χρησιμοποιούν τα προϊόντα αυτά σαν πρώτη ύλη για την περαιτέρω μεταποίησή τους, έτσι ώστε το εξαγόμενο προϊόν να είναι ΜΗ ΓΕΩΡΓΙΚΟ.	η ίδρυση, επέκταση και ο εκσυγχρονισμός μεταποιητικών επιχειρήσεων επεξεργασίας προϊόντων κυψέλης (γύρη, πρόπολη, βασιλικός πολτός) η ίδρυση, επέκταση και ο εκσυγχρονισμός μονάδων παραγωγής αποσταγμάτων από οπωροκηπευτικά ή άμπελο-οινικής προέλευσης (τσικουδιά) η ίδρυση, επέκταση και ο εκσυγχρονισμός μονάδων παραγωγής προϊόντων κοσμετολογίας και φαρμακευτικής από	KAN (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis) Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου. Επενδύσεις σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
		γεωργικά προϊόντα (πχ προϊόντα από αλόη, λάδι, αρωματικά φυτά) και μονάδων παραγωγής αιθέριων ελαίων η ίδρυση, επέκταση και ο εκσυγχρονισμός μονάδων παραγωγής προϊόντων διατροφής από γεωργικά προϊόντα η ίδρυση, επέκταση και ο εκσυγχρονισμός μονάδων παραγωγής ζύθου η ίδρυση, επέκταση και ο εκσυγχρονισμός μονάδων παραγωγής αιθέριων ελαίων ο εκσυγχρονισμός μονάδων πυρηνελαιουργείων η ίδρυση μονάδων επεξεργασίας υπολειμμάτων ελαιουργείων δύο φάσεων για δημιουργία κομπόστ.	

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
19.2.2.3: Ενίσχυση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €715.000	Η συγκεκριμένη υπο-δράση έχει ως αντικείμενο τον εκσυγχρονισμό υφιστάμενων επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου με σκοπό την αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών, την ενίσχυση της ελκυστικότητας της περιοχής και του τουριστικού προϊόντος.	Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της διανυκτέρευσης, της εστίασης και των εναλλακτικών μορφών τουρισμού	KAN (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis) α) Δικαιούχοι για την ίδρυση επιχειρήσεων: • Φυσικά πρόσωπα μέχρι 35ετών. • Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν νέοι/ες (μέχρι 35 ετών) με ποσοστό τουλάχιστον 75% και η διαχείρισή τους ασκείται αποκλειστικά από τους νέους/ες. β) Δικαιούχοι για τον εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων: Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου. Επενδύσεις σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.
19.2.2.4: Ενίσχυση επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €390.000	Στο πλαίσιο της υπο-δράσης θα ενισχυθούν: επιχειρήσεις τομείς που θα παράγουν νέα ή σημαντικά βελτιωμένα προϊόντα, εφαρμόζοντας νέες τεχνολογίες, ή καινοτόμες διαδικασίες στην παραγωγή, και στη διανομή,	Επιχειρήσεις στους τομείς της βιοτεχνίας – χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου	KAN (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis) α) Δικαιούχοι για την ίδρυση επιχειρήσεων: • Φυσικά πρόσωπα μέχρι 35ετών. • Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, στο κεφάλαιο των οποίων συμμετέχουν νέοι/ες (μέχρι 35 ετών) με ποσοστό τουλάχιστον 75% και η διαχείρισή τους ασκείται αποκλειστικά από τους νέους/ες. β) Δικαιούχοι για τον εκσυγχρονισμό επιχειρήσεων: Φυσικά και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου. Επενδύσεις σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.
19.2.2.5:	Η συγκεκριμένη υπο-δράση έχει ως	Τομείς της εκτύπωσης, των εκδόσεων και της διαφήμισης, του	KAN (ΕΕ) 1407/2013 (de minimis) Φυσικά και Νομικά

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
Ενίσχυση επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα κλπ) με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €390.000	αντικείμενο την ενίσχυση επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση ειδικών κατηγοριών πληθυσμού: άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ), παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες, ηλικιωμένοι, άτομα με προβλήματα (ψυχικής διαταραχής, πρώην χρήστες ουσιών, θύματα βίας και κακοποίησης, κ.λπ.).	ειδικευμένου σχεδίου (σχεδιασμός χώρων, προϊόντων, συσκευασιών, υφασμάτων κ.α., της πολιτιστικής εκπαίδευσης (σχολές χορού, μουσικής, ζωγραφικής κ.α.), των τεχνών του θεάματος (ηθοποιοί, χορευτές, θίασοι, μουσικά συγκροτήματα κ.α.) και της καλλιτεχνικής δημιουργίας (αγιογράφοι, ζωγράφοι, συντηρητές έργων τέχνης κ.α.), της φωτογραφίας, της ηχογράφησης και των μουσικών εκδόσεων.	Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου. Επενδύσεις σε πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις.
19.2.3.1: Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και / ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα ΓΕΩΡΓΙΚΟ προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €1.155.000	Με την υποδράση ενισχύεται η ίδρυση, ο εκσυγχρονισμός και η επέκταση μονάδων παραγωγής, αποθήκευσης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα ΓΕΩΡΓΙΚΟ προϊόν, με έμφαση στην τήρηση των προδιαγραφών υγιεινής, της εργασιακής ασφάλειας, αλλά και στην αξιοποίηση της πρωτογενούς παραγωγής των βιολογικών προϊόντων και των προϊόντων ποιότητας.	η ίδρυση, επέκταση και ο εκσυγχρονισμός μεταποιητικών επιχειρήσεων προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας, με παράλληλη ανάπτυξη συστημάτων ποιότητας η ίδρυση, επέκταση και ο εκσυγχρονισμός συσκευαστηρίων οπωροκηπευτικών και αρωματικών φυτών η ίδρυση, επέκταση και ο εκσυγχρονισμός τυροκομείων και παραπροϊόντων γάλακτος η ίδρυση, επέκταση και ο εκσυγχρονισμός τυποποιητηρίων	KAN (ΕΕ) 1305/2013, Παράρτημα II Μικρές , πολύ μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
		μελιού, λαδιού, κρασιού η ίδρυση, επέκταση και ο εκσυγχρονισμός οινοποιείων η ίδρυση, επέκταση και ο εκσυγχρονισμός μονάδων τεμαχισμού - τυποποίησης κρέατος και κρεατοσκευασμάτων η ίδρυση, επέκταση και ο εκσυγχρονισμός μεταποιητικών μονάδων φρούτων, χυμοποίησης οπωρών, μαρμελάδων.	
19.2.3.3: Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €495.000	Οι δαπάνες της συγκεκριμένης υποδράσης θα αφορούν δημιουργία νέων και στην επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων, στην προμήθεια του απαραίτητου εξοπλισμού, καθώς και στη διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου.	Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της διανυκτέρευσης, της εστίασης και των εναλλακτικών μορφών τουρισμού.	KAN (ΕΕ) 651/2014, άρθρο 14 Μικρές & πολύ μικρές επιχειρήσεις
19.2.3.4: Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας,	Θα ενισχυθούν μονάδες που θα παράγουν και θα επεξεργάζονται προϊόντα όπως : γούνα, δέρμα, μάρμαρο, προϊόντα διατροφής, ξύλο, γυαλί, χαρτί, ύφασμα, χημικά	Τομείς της ένδυσης και άλλων κλωστοϋφαντουργικών ειδών, της υπόδησης της επεξεργασίας μετάλλων, πέτρας, ξύλου και δέρματος για την κατασκευή προϊόντων της χαρτοποιίας και της κατασκευής	KAN (ΕΕ) 651/2014, άρθρο 14 Μικρές & πολύ μικρές επιχειρήσεις

Τίτλος Υποδράσης	Περιγραφή	Επιλέξιμοι κλάδοι	Δικαιούχοι
χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων του τοπικής στρατηγικής. Δημόσια Δαπάνη: €157.500	παρασκευάσματα κ.λπ., όπως και επιχειρήσεις παραγωγής ειδών λαϊκής τέχνης (χάλκινα, ξυλόγλυπτα, εργόχειρα, υφαντά, δέρμα, κεραμικά, επεξεργασία ημιπολύτιμων λίθων, κ.λπ.), καθώς και η δημιουργία παραδοσιακών παντοπωλείων, το λιανικό εμπόριο (οινοπνευματωδών και λοιπών ποτών, αναμνηστικών ειδών και ειδών λαϊκής τέχνης), επιχειρήσεις catering, κ.α. Η υπο-δράση περιλαμβάνει αρχική επένδυση.	άρτινων προϊόντων της λαϊκής τέχνης (κεραμική, υφαντική, αργυροχοΐα - χρυσοχοΐα, ξυλογλυπτική, μαχαιροποιία κ.α) της κατασκευής μηχανημάτων και εξοπλισμού που σχετίζονται με αγροτικές δραστηριότητες της κατασκευής προϊόντων που ανήκουν στον κλάδο των Πολιτιστικών και Δημιουργικών Βιομηχανιών (ΠΔΒ) κατασκευή κοσμημάτων, παιχνιδιών, μουσικών οργάνων κ.α.) της δημιουργίας επισκέψιμων χώρων επίδειξης / παρακολούθησης της κατασκευής ειδών λαϊκής τέχνης (κεραμικής, αγιογραφίας, ψηφιδωτού, κοσμήματος, μουσικών οργάνων κλπ) ειδών διατροφής μετά την πρώτη μεταποίηση (παραδοσιακοί φούρνοι, εργαστήρια ζαχαροπλαστικής κλπ).	

Προϋπολογισμός & ποσοστό χρηματοδότησης

Ο συνολικός προϋπολογισμός κάθε αίτησης στήριξης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβεί τις **600.000€** για πράξεις που αφορούν σε υποδομές ή / και εξοπλισμό και τις **100.000€** για άυλες πράξεις.

Σε περίπτωση χρήσης του καθεστώτος de minimis (KAN 1407/13), η μέγιστη Δημόσια Δαπάνη μπορεί να ανέλθει στις 200.000€ την τριετία συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλα μέτρα που υπάγονται στο καθεστώς de minimis σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.

Η ένταση ενίσχυσης ανά Υποδράση και οι εφαρμοζόμενοι κανονισμοί, είναι:

Υποδράση	Ένταση Ενίσχυσης
19.2.2.2, 19.2.3.1	50% ΚΑΝ (ΕΕ) 1407/2013 και ΚΑΝ (ΕΕ) 1305/2013
19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.2.5	65% ΚΑΝ (ΕΕ) 1407/2013
19.2.3.3, 19.2.3.4	45% ΚΑΝ (ΕΕ) 651/2014

Επιλέξιμες δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων για όλες τις κατηγορίες υποδράσεων δύναται να είναι:

1. **Η αγορά, η κατασκευή ή βελτίωση ακινήτου.** Είναι επιλέξιμη δαπάνη η αγορά οικοδομημένης ή μη οικοδομημένης γης, σε περιπτώσεις πράξεων που περιλαμβάνουν κτιριακές υποδομές, καθώς και οι δαπάνες διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου προκειμένου να εξυπηρετούνται οι ανάγκες της επένδυσης, για ποσό μέχρι **το 10 %** των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της πράξης. Για εγκαταλελειμμένες και πρώην βιομηχανικές εγκαταστάσεις που περιλαμβάνουν κτίρια, το όριο αυτό αυξάνεται στο **15 %**.
2. **Αγορά,** (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς και εγκατάστασης) **εξοπλισμού** και ο εξοπλισμός εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί τη λειτουργία της επένδυσης. Επίσης, ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εξοικονόμησης ύδατος και επεξεργασίας αποβλήτων εφόσον αντιστοιχούν στην δυναμικότητα ή της ανάγκης της μονάδας και δεν αποτελούν μεμονωμένη δαπάνη αλλά συμπληρωματική δαπάνη σε παραγωγικές επενδύσεις.
3. **Αγορά καινούργιων οχημάτων** και συγκεκριμένα: i) Οχημάτων μεταφοράς προϊόντων ειδικού τύπου τα οποία, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία, θεωρούνται απαραίτητα για την λειτουργία της επένδυσης. Το ύψος της δαπάνης για την αγορά οχημάτων ειδικού τύπου δεν μπορεί να υπερβαίνει **το 10%** του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου. ii) Μέσων εσωτερικής μεταφοράς που καλύπτουν τις ανάγκες της επένδυσης. Δεν είναι επιλέξιμα οχήματα μεταφοράς προσωπικού ή πελατών. Σύμφωνα με τον Καν Ε.Ε. 1407/2014, δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες για την απόκτηση οχημάτων σε επιχειρήσεις που εκτελούν οδικές εμπορευματικές μεταφορές.
4. Απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας, τα οποία είναι αναγνωρισμένα από διεθνή ή εθνικά πρότυπα. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται οι δαπάνες συμβούλου και πιστοποίησης.
5. Δαπάνες εξοπλισμού επιχείρησης, όπως αγορά fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, λογισμικών, περιφερειακών μηχανημάτων και φωτοτυπικών.
6. Δαπάνες συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων, συστημάτων πυροσβεστικής προστασίας εγκαταστάσεων.
7. Γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας, όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων, αμοιβές για συμβουλές σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας. Οι δαπάνες αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν **το 10%** του Συνολικού Κόστους της πράξης. Επίσης στις δαπάνες αυτές δύναται να συμπεριλαμβάνεται και συμβουλευτικές υπηρεσίες για την υποβολή και την τεχνική υποστήριξη της αίτησης στήριξης.
8. Δαπάνες όπως απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων, δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, έρευνα. αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, σήμανση).
9. Δαπάνες προβολής, όπως ιστοσελίδα, έντυπα, διαφήμιση και συμμετοχή σε εκθέσεις και μέχρι **το 10%** του συνολικού κόστους της πράξης.
10. Δαπάνες σύνδεσης με Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ) όπως ενδεικτικά ΔΕΗ, ύδρευση, αποχέτευση, τηλεφωνοδότηση κλπ, εντός των ορίων του οικοπέδου.
11. Ασφαλιστήριο συμβόλαιο κατά παντός κινδύνου, κατά τη διάρκεια των εργασιών της επένδυσης (υποχρεωτική ασφάλιση).
12. Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του, εφόσον αυτό προσελήφθη, για να εργασθεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή του, σε

- περίπτωση αυτεπιστασίας.
13. Εργασίες πράσινου (δενδροφυτεύσεις, γκαζόν, κ.λπ.) εφόσον αποτελούν λειτουργικό τμήμα της επιχείρησης.
 14. Αγορά οχημάτων ειδικού τύπου που συνδέονται με τον σκοπό της επένδυσης (π.χ ειδικά οχήματα μεταφοράς ΑΜΕΑ σε επενδύσεις συνδεδεμένες με την υγεία).

Για αναλυτικότερη περιγραφή των επιλέξιμων δαπανών ανά Υποδράση, ανατρέξτε στην ενότητα [e-book](#) του 360ο Funding.

Προθεσμία και διάρκεια έργου

Ημερομηνία έναρξης της ηλεκτρονικής υποβολής των επιχειρηματικών σχεδίων στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) ορίζεται η **15/04/2019** με καταληκτική ημερομηνία στις **31/07/2019**.

Οι Δικαιούχοι οφείλουν να ολοκληρώσουν το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης, εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματός της, όπως δηλώνεται στην αίτηση στήριξης, και εντός, το πολύ, τριών **(3) ετών** από την στιγμή της έναρξης και σε κάθε περίπτωση μέχρι την **30-06-2023**.

360°
FUNDING